

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 6P/16/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718200914
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Bauer
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2019:5718200914.7

Rozhodnutie

Okresný súd Martin v právnej veci starostlivosti o maloleté deti C.: B., G.. XX.XX.XXXX, A., G.. XX.XX.XXXX Q. A. A., G.. XX.XX.XXXX, všetky bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice, deti rodičov: matky Mgr. J. I., G.. XX.XX.XXXX, E. K. X. M.B. XXX/XX, E. E. - V. a otca M.. M. C., G.. XX.XX.XXXX, E. K. X. M.Á. XXX/XX, E. E. - V., o návrhu matky na zmenu úpravy styku, takto

rozhodol:

Mení sa rozsudok Okresného súdu Martin zo dňa 19.04.2017, č. k. 20P/334/2015-207, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 29.09.2017, sp. zn. 6CoP/38/2017, v časti úpravy styku tak, že:

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi, B. C., G.. XX.XX.XXXX, A. C., G.. XX.XX.XXXX Q. A. A. C., G.. XX.XX.XXXX, každý páry týždeň v sobotu v čase od 10.00 hod. do 12.00 hod. za prítomnosti matky a bez prítomnosti starých rodičov na verejne prístupnom mieste.

Matka je povinná maloleté deti na styk riadne pripraviť a styk umožniť.

V prípade, ak sa styk z vážnych dôvodov nebude môcť zrealizovať, rodič je povinný oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi najneskôr 48 hodín pred započatím styku, inak bezprostredne po jej vzniku, pričom otec má po dohode s matkou nárok na náhradný termín.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 12.03.2018 sa matka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd upravil styk otca s mal. deťmi tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi, B. C., G.. XX.XX.XXXX, A. C., G.. XX.XX.XXXX Q. A. A. C., G.. XX.XX.XXXX, každý páry týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 12.00 hod. len na verejnosti za prítomnosti matky. V čase vianočných sviatkov dňa 26.12. od 10.00 hod. do 12.00 hod. a na Veľkonočnú nedeľu od 10.00 hod. do 12.00 hod. vždy za prítomnosti matky a na verejnosti. Vo veci samej sa domáhala úpravy styku v rovnakom rozsahu. Uviedla, že rozsudkom OS Martin č.20P334/2015-207 zo dňa 19.4.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina číslo 6CoP/38/2017 zo dňa 29.9.2017 bolo manželstvo rozvedené, mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, voči mal. deťom bola určená vyživovacia povinnosť. Vo veci úpravy styku otca s mal. deťmi bolo rozsudkom KS Žilina určené, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi po dobu šiestich mesiacov od právoplatnosti rozsudku každý páry týždeň v kalendárnom roku v sobotu v čase od 9:00 hod. do 12:00 hod. za prítomnosti matky, po uplynutí šiestich mesiacov od právoplatnosti rozsudku je otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý páry týždeň v kalendárnom roku od soboty od 10:00 hod. do nedele do 16:00 hod. bez prítomnosti matky. Ďalej bolo stretávanie otca s deťmi upravené v čase vianočných a veľkonočných sviatkov. Právoplatnosť vo veci úpravy styku nastala dňa 13.10.2017. Vo veci bolo podané aj dovolanie na NS SR, ktoré bolo

odmietnuté z dôvodu, že matka nebola zastúpená advokátom. Po 6 mesačnej lehote od právoplatnosti rozsudku, ktorá uplynie 13.4.2018, by mali mal. deti tráviť čas u otca bez jej prítomnosti každý párný týždeň od soboty od 10:00 hod.do nedele do 16.00 hod. Pre deti nie je zmena v úprave styku, ktorá podmieňuje strávenie noci u otca v ich záujme. Je pre nich ohrozujúca. Exmanžel sa nikdy nestaral o deti, ani keď boli choré. Vždy jej vyčítal, že sa o deti stará v prípade teploty a choroby. Ak odišla z bytu a nachystala mu lieky, nikdy ich deťom nepodal. B. a A. užívajú každý deň lieky na alergiu. Odmietol ju viac krát zaviesť do nemocnice, vysmieval sa, že deťom nič nie je, hoci v nemocnici ich hospitalizovali s mononukleózou a helicobacter pylori. Exmanžel musí vždy vetrať s oknami dokorán, pričom ho vôbec nezaujímá, že prievan deťom prekáža, že deti môžu z okna vypadnúť. A preto sa aj raz stalo, že malý A. vyšiel na stôl a skoro vypadol z okna. Napriek tomu otec trval na svojom spôsobe vetrania. Dnes je v tomto veku najmladšia A.. Uprednostňuje veľmi pikantné jedlá, zhorené, keď si ich doma pripravoval deti štípali oči a plakali každý deň. Večer sa deti nesmú vôbec pohnúť v posteli. Ráno ich tam nasilu drží, lebo on sa chce vyspať do 11-tej. Keď bola v pôrodnici ráno boli deti hladné a neoblečené, vôbec nezvládol starostlivosť o dve deti. Nikdy sa nestaral o dve deti vonku, ani s nimi nechodil von. Znervózňoval deti počas celého dňa, pri hre, pri večernej hygiene a pod. Deti neustále plakali, kričali. Vždy, keď sa niečo stalo, odniesli si to deti. Vždy na deti len kričal, podceňoval ich, všetko im doma zakazoval, lebo ho všetko rozčuľovalo. Naopak vonku sa väčšinou robil dobrý, prehnane milý a pozorný, najmä ak: tam boli ľudia. Ale zvyčajne s nimi nechodil von, lebo sa mu nechcelo. O deťoch sa vyjadril: „Bolo nám lepšie bez nich. Sú to paraziti na celý život.“ Počas pobytu v nemocnici začal 3 ročnú Julianku často kúpať, dcérka plakala. Vyjadrila sa, že ocko ju utieral toaletným papierom poriadne z vnútra, kričala a plakala. Mala zvláštne podozrenie. Začala si ho viacej všiamať. Keď mala dcérka 5 rokov začal sa dožadovať, že sa s ňou chce kúpať nahý. Veľmi sa nahneval, keď odmietla. B. sa vyjadrila, že držala otcov penis. Otec to potvrdil. Dcérka sa nechcela dať objasniť, odťahovala sa. Otec začal chodiť po byte nahý, čo sa tiež prejavilo v správaní detí, syn sa vyzliekol niekoľko krát a schúlil sa pod stôl do kľbka. Vraj to robia všetci otcovia, len ja nie som normálna. Tvrdil, že jej to nikto neuverí, veď je lekár. A že ma psychicky zničí, aj celú jej rodinu. Otcove výchovné metódy sú len krik, ponižovanie, nadávanie, dcérku ťahal po zemi, držal jej silno ruky, buchol do nej, keď prechádzal okolo, ako aj nezaujem o potreby detí. Deti sú nespokojné, necítia, že ich ocko má rád, nepovie im to. Nadáva na všetkých dospelých, ktorých majú radi - jej rodinu, učiteľku v škole a pod. V súvislosti s tým je potrebné uviesť, že prebieha trestné konanie pod číslom IPv 30/18/5506-3 z dôvodu zlého zaobchádzania s deťmi B. C. Q. A. C., Z. K. G. F. X. M. XX, za šikanovanie, ponižovanie, sociálne obmedzovanie a týranie celej rodiny, ako aj za ohováranie. Trestné konanie zatiaľ nie je ukončené. Súčasťou trestného konania je aj znalecké dokazovanie týkajúce sa negatívneho vplyvu otca na zdravý psychosociálny vývin detí a sexuálneho obťažovania. Dcérka B. ani jej mladší súrodenci nikdy nespali sami mimo domu. Najmladšia A. teraz už vydrží cez deň pár hodín bez problémov so starými rodičmi. Jej otec je pre ňu cudzí človek, ktorý odišiel z domu hneď, keď sa narodila. Navyše teraz, keď prebiehajú stretnutia s otcom už aj ona rozpráva o otcovi v negatívach, že kričí. A to je s deťmi len 2-3 hodiny na verejnosti a nevydrží byť kľudný. Navyše dve staršie deti nechcú ísť k otcovi. Už si presne všetko nepamätajú, ale boja sa, aby nevošiel do bytu. Boja sa s ním ostať samé. Dcérka s ním odmietla ísť aj sama do obchodu, keď jej chcel niečo kúpiť. A. sa vyjadril, že pôjde k otcovi až keď bude veľký. Z týchto dôvodov je potrebné bezodkladne v záujme maloletých detí upraviť styk mal. detí s otcom, ktorý sa má uskutočňovať po 13.4.2018. Dve hodiny vonku pre 3 roč. dieťa je akurát, je už unavené, potrebuje sa najesť a oddýchnuť si. Dvaja starší súrodenci sú po celom týždni unavení, chcú si pospať, pozrieť rozprávky a tie 2 hodiny im tiež stačia, aby si mohli urobiť úlohy a pripraviť sa na ďalší týždeň. Matka si tiež potrebuje urobiť prípravy do práce na budúci týždeň, zvládnuť všetky domáce práce, nakoľko je na tri malé deti sama. Otec si tiež musí na deti zvyknúť a mal by sa ovládať na stretnutí a rešpektovať prirodzené detské správanie, ktoré ho vždy rozčuľovalo. Keď stretnutie prebiehalo 2 hodiny väčšinou sa otec ovládal. Ale pri trojhodinovom stretnutí bol už nervózny a kričal. Ak sa bude slušne správať, nebude písať neslušné a výhražné SMS, získa si svoje deti, môžu sa stretávať aj častejšie, bez rozhodnutia súdu. Napríklad pri dobrom počasí a keď sú deti zdravé a oddýchnuté, môže byť stretnutie aj po obede na 2-3 hodiny počas jarných a letných mesiacov, keď sú dlhé dni. Deti sú z otca už tiež psychicky vyčerpané a potrebujú kľud.

2. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, mal. B. a A., znaleckým dokazovaním, listinnými dôkazmi založenými v spise ako aj obsahom pripojených spisov Okresného súdu Martin sp. zn. 20P/334/2015 a 4Em/1/2018 zistiť nasledovný skutkový stav:

3. Matka na pojednávaní dňa 04.04.2018 uviedla, že nesúhlasí, aby sa otec stretával v jej alebo jeho domácnosti s deťmi, nakoľko za dverami vždy kričí. To bolo aj dôvodom rozvodu manželstva. Otec sa

nevie k mal. deťom správať. S deťmi navštevovala psychológa ešte v roku 2016. V súčasnej dobe nie potrebné psychológa navštevovať, nakoľko si to nevyžaduje ich psychický stav. Nesúhlasí, aby sa otec stretával s deťmi aj za prítomnosti jej rodičov, nakoľko ich neznáša. Nemá s nimi vytvorený dobrý vzťah. S mal. B. navštívila aj doktorov, a to, keď ju bolelo srdiečko a brucho. Vysvitlo, že sa jedná viac menej o psychické problémy. Je pravdou, že mal. B. budila A., avšak bolo to spôsobené tým, že z dôvodu správania otca mala problémy so zaspávaním. Keby otec chcel s deťmi rozvíjať vzťah tak, ako deklaruje, môže ísť s nimi vonku, bicyklovať, lyžovať, korčuľovať. Ale on chodí sám. On sa chce len dostať do bytu. Dať si kávu a kričať po nich. Pracuje poobede a vie si nájsť čas, aby s deťmi športovala, niekam išla. Vedel by to aj otec, ak by chcel. Otcovi umožnila styk aj mimo určeného rozsahu a ochota z jej strany je. Otec však nechce. Neoznamuje, že sa nemôže zúčastniť styku. Otec sa s mal. deťmi stretol naposledy 22.02.2018. Predtým 25.12.2017 a predtým ešte v októbri. Styk sa nerealizoval z rôznych príčin tak, ako je uvedené v konaní 4Em/1/2018.

4. Otec na pojednávaní dňa 04.04.2018 navrhol styk s deťmi v piatok a v sobotu v doobedňajších a poobedňajších hodinách. Môže to byť aj za prítomnosti matky v jej byte. Nesúhlasí, aby bolo stretnutie na verejnosti v nejakom detskom centre, nakoľko takto by nemal možnosť byť s deťmi v kontakte a prehľbovať si s nimi vzťah. Počas rozvodu manželstva navštívil MUDr. Blahutovú, predpísala mu antidepresíva. Tie bral, ale po príchode domov prestali účinkovať. Odvtedy doktorku ani nenavštívil. Lieky neberie. Tie veci, ktoré uvádza matka nie sú pravdivé. S deťmi sa hrával, venoval sa im v rámci možností ako mu umožňovali pracovné povinnosti. Je pravda, že aj kričal na B., keďže zobudila A., ale nebolo to v takom rozsahu ako uvádza matka. Chcel s nimi chodiť aj von, ale matka vždy povedala, že ideme k starkým. Naposledy riadne zakričal na A., keď sotil A., ktorá by sa bez jeho prítomnosti udrela do zárubne. Mohla mať úraz. Takéto vysvetlenie však matka neakceptovala. To bolo asi pred rokom a pol. Od apríla 2016 je matka takmer permanentne s deťmi u svojich rodičov. Jej otec mu zakázal vstup na pozemok. Obmedzovali mu styk s deťmi. Doobeda je v práci. Nemôže chodiť s deťmi športovať. Matka väčšinou všetky voľno časové aktivity realizovala s deťmi a so svojim starými rodičmi. Málokedy ho zavolali.

5. Maloletá B. uviedla, že s otcom sa stretla naposledy asi pred mesiacom za prítomnosti mamky. Chcela by sa stretávať s ockom, ale len za prítomnosti matky. Bojí sa ho. Je zlý. Kričal, keď spolu bývali. Maminka jej to povedala. Keď bola A. malá nechtiac ho kopla a začal na ňu kričať. Maminka povedala, že otec furt hovoril, že majú neporiadok, že nevie variť.

6. Maloletý A. uviedol, že nikdy nechce ísť k otcovi. Je zlý. Maminka mu to hovorila. Tresol A. vodu na stôl. Odsunul stoličku, aby spadla. Naposledy po stretnutí pred mesiacom alebo dvoma kričal na maminku. Chcela volať políciu, ale ocko odišiel. Viem, že ocko bol zlý, kričal, keď spolu bývali. Nepamätá si to, ale vie. Keby bol dobrý, tak by býval s nimi a na stretnutiach by na nich nekričal. Ocka moc nemá rád. Najradšej má babičku, deduška a mamku.

7. Z pripojeného spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 20P/334/2015 mal súd preukázané, že rozsudkom zo dňa 19.04.2017, č.k. 20P/334/2015-207, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 29.09.2017, sp. zn. 6CoP/38/2017, súd manželstvo rodičov rozviedol, mal. deti zveril do osobnej starostlivosti matky. otca zaviazal prispievať na výživu maloletých detí, a to maloletej B. sumou 400,00 Eur mesačne, z ktorej bude suma 250,00 Eur mesačne zasielaná k rukám matky maloletej a suma 150,00 Eur mesačne zasielaná na tvorbu úspor na osobitný účet maloletej, to všetko do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva rodičov, maloletého A. sumou 350,00 Eur mesačne, z ktorej bude suma 200,00 Eur mesačne zasielaná k rukám matky maloletého a suma 150,00 Eur mesačne zasielaná na tvorbu úspor na osobitný účet maloletého, to všetko do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva rodičov, maloletej A. A. sumou 300,00 Eur mesačne, z ktorej bude suma 150,00 Eur mesačne zasielaná k rukám matky maloletej a suma 150,00 Eur mesačne zasielaná na tvorbu úspor na osobitný účet maloletej, to všetko do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva rodičov. Matka je povinná zriadiť maloletým deťom B., A. a A. A. osobitné účty na príjem časti výživného na tvorbu úspor a oznámiť písomne otcovi čísla osobitných účtov a peňažný ústav, v ktorom sú účty vedené v lehote do 7 dní od ich zriadenia. Na nakladanie s prostriedkami na osobitných účtoch maloletých detí je potrebný súhlas súdu. Styk otca s deťmi upravil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi po dobu šiestich mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, každý párný týždeň v kalendárnom roku v sobotu v čase od 9:00 hod.

dol 12.00 hod. za prítomnosti matky, po uplynutí šiestich mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý párný týždeň v kalendárnom roku od soboty od 10:00 hod. do nedele do 16:00 hod. bez prítomnosti matky, v kalendárnom roku 2017 cez vianočné sviatky dňa 25.12.2017 v čase od 10:00 hod. do 16:00 hod. za prítomnosti matky a ďalej každý kalendárny rok cez vianočné sviatky v čase od 75.12. od 14:00 hod. do 26.12. do 17.00 hod. bez prítomnosti matky, v kalendárnom roku 2018 cez Veľkonočnú nedeľu v čase od 10:00 hod. do 16:00 hod. za prítomnosti matky a ďalej každý kalendárny rok cez veľkonočné sviatky v čase od soboty od 14:00 hod. do nedele do 17:00 hod. bez prítomnosti matky. Pri úprave styku súd prihliadal na skutočnosť, že otec nebol s deťmi v priamom bezprostrednom kontakte a je potrebné, aby si s nimi vybudoval väčšiu citovú väzbu. V čase posledného rozhodovania otec deklaroval snahu obnoviť a vybudovať vzťah s deťmi, pracovať na ich vzájomnom vzťahu. Súd bol presvedčený, že styk bude prebiehať bez problémov, a že rodičia svoje vzájomné vzťahy nebudú riešiť na úkor svojich mal. detí. Pri úprave styku súd prihliadol na to, že otec v poslednom období nebol v priamom bezprostrednom kontakte s deťmi. Preto v období prvých šiestich mesiacoch po právoplatnosti rozhodnutia upravil styk s deťmi za prítomnosti matky a v nasledujúcom období, keď už bude vybudovaná väčšia citová väzba s deťmi, je na mieste a žiadúce, aby sa otec s deťmi stretával v širšom rozsahu, a to už bez prítomnosti matky.

8. Z pripojeného spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 4Em/1/2018 mal súd preukázané, že dňa 31.01.2018 podal otec návrh na výkon rozhodnutia o úprave styku na základe rozsudku Okresného súdu Martin zo dňa 19.04.2017, č.k. 20P/334/2015-207, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 29.09.2017, sp. zn. 6CoP/38/2017. Uviedol, že matka marí styk. Zo šetrenia kolízneho opatrovníka vyplýva, že styk nebol realizovaný prevažne z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu mal. detí. Matka umožnila otcovi styk aj v náhradných termínoch. Uznesením zo dňa 30.11.2018 súd konanie zastavil.

9. Okresný súd Martin rozsudkom zo dňa 22.09.2017, č. k. 19P/136/2017-159, zamietol návrh matky na zmenu priezviska mal. detí.

10. Zo správy o prešetrení pomerov vyplýva, že voči otcovi prebieha trestné konanie vo veci zločinu týrania blízkej a zverenej osoby a pre zločin sexuálneho zneužívania. Matka žije s deťmi v byte vo vlastníctve oboch rodičov, kde majú mal. deti vytvorené vhodné podmienky. Matka je zamestnaná na čiastočný úväzok ako učiteľka ZUŠ. Mal. B. navštevuje 2. ročník ZŠ. V poslednej dobe máva často zdravotné problémy. Mal. Simon navštevuje MŠ. Zo zdravotných dôvodov príliš škôlku nenavštevuje. Mal. A. MŠ nenavštevuje, doobeda je s matkou, poobede spolu so starými rodičmi. Vyživovaciu povinnosť si otec plní. Otec žije v 2-izbovom nájomnom byte. Izba pre deti nie je zatiaľ zariadená. Dal vyrobiť skrine a je potrebné zakúpiť posteľ a stolík. Chýbajú mu financie. Je zamestnaný v UNM. Uviedol, že v súčasnej dobe nie je pripravený na rozšírený styk s deťmi počas víkendov. Musia si s deťmi na seba ešte zvyknúť.

11. Uznesením zo dňa 10.04.2018, č.k. 6P/16/2018-63, právoplatným dňa 02.05.2018, súd nariadil vo veci neodkladné opatrenie do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 6P/16/2018 tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi, B. C., G.. XX.XX.XXXX, A. C., G.. XX.XX.XXXX Q. A. A. C., G.. XX.XX.XXXX, každý párný týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 12.00 hod. za prítomnosti matky a na verejne prístupnom mieste s tým, že matka je povinná maloleté deti na styk riadne pripraviť. Vo zvyšnej časti súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

12. Uznesením zo dňa 28.06.2018, č. k. 6P/16/2018-104, právoplatným dňa 18.07.2018, súd nariadil vo veci znalecké dokazovania a ustanovil znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých PhDr. Jozefa Ďanovského, ktorého úlohou bolo zodpovedať na položené otázky. Uznesením zo dňa 06.09.2018, č. k. 6P/16/2018-125, právoplatným dňa 20.09.2018, súd rozhodol o námietke zaujatosti znalca podanej matkou tak, že znalec nie je vylúčený z konania.

13. V znaleckom posudku č. 33/2018 zo dňa 28.11.2018 znalec zodpovedal na položené otázky. Uviedol, že citový vzťah otca k deťom je aktuálne distančný. Vzhľadom k veku maloletých a frekvencie styku nedochádza k dostatočnému potrebnému upevňovaniu citových väzieb medzi otcom a deťmi. Otec proklamuje motiváciu vybudovať si k deťom bezpečnú citovú väzbu a aktuálne je skôr ambivalentná, neistá, vyhýbavá. Matka má vybudované bezpečné citové väzby ku všetkým mal. deťom. Rovnako aj deti k nej. Ich vzájomný vzťah je konštruktívny, pre ich psychický vývin nevyhnutný. Osobnosť otca

je dostatočne diferencovaná bez vážnych porúch. Kontakt s realitou je dobre zachovaný. Afektivita kolísavá. Pri zvýšenom strese možné impulzívne prejavy správania. Matka je osobnosť bez vážnej duševnej poruchy. Dobre diferencovaná. Afektivita je nevyvážená. Disforické a úzkostlivé prežívanie pri zvýšenej záťaži a obáv o psychické zdravie detí, možné hyperkompenzačné správanie v zmysle možných vzťahovačných a kverulantských tendencií. Mal. B. je bez vážnych vývinových deficitov. Možné riziko vzniku afektívnych porúch. Intelektový potenciál je aktuálne v pásme nadpriemeru. Mal. A. je osobnosť detská, nezrelá. Intelekt vyvíjajúci sa v pásme vyššieho priemeru. V správaní matkou spozorované agresívne prejavy. Mal. A. A. je bez vážnych vývojových porúch. Medzi rodičmi je napätý nezdravý a konfliktný spôsob komunikácie. Rovnako aj pri individuálnom dopytovaní sú rodičia centrovani na vlastný pohľad na situáciu. Pričom devalvujú druhého rodiča a jeho rodičovské práva a povinnosti. To môže mať za následok, že sa ich pohľad prenáša na deti, ktoré potom zrkadlia správanie svojich rodičov. Podľa názoru znalca sa takto sa prejavuje parciálne negatívne ovplyvňovanie v tomto smere u oboch rodičov. Osobnosti oboch rodičov majú predpoklady na to, aby dokázali uprednostniť záujmy detí pred svojimi záujmami. Je vhodné psychologické poradenstvo pre oboch rodičov ako aj mal. detí, ktoré by mohlo mať pozitívny dopad a zmierniť napätú konfliktogénnu situáciu rodičov a ich detí. Aktuálne nie je dostatočne silná vôľa mal. detí na styk s otcom. Môže dochádzať k vyhýbavosti, neistote. Mal. Juliana a Simon vnímajú otca ako direktívneho. Mal. A. A. si celú situáciu ešte nevie uvedomiť. Pri krátkom kontakte s otcom bola k nemu bezprostredná. Mal. B. a A. boli skôr ambivalentní. Otec si sám uvedomuje neisté správanie detí k nemu. Počas individuálneho rozhovoru začal spontánne sám hovoriť, že nemá ešte vhodné zariadený byt, aby deti u neho mohli prespať. Aj to, že keď je s nimi v kontakte, dochádza mu predstavivosť, ako by vedel deti zaujať, zahrať sa s nimi. Aktuálne otec nemá vytvorené vhodné prostredie pre celodennú starostlivosť o mal. deti. Je tu potenciál, aby dochádzalo k pravidelnému styku, podporeného psychologickou starostlivosťou psychoterapeuta. Faktory podieľajúce sa na odmietaní otca vidí znalec v správaní oboch rodičov, tým ako sa navzájom devalvujú a nerešpektujú. Ich slabú schopnosť sa konštruktívne dohodnúť a potom celý zdĺhavý proces konfliktov má negatívny dopad a ohrozuje psychické zdravie detí. Mal. B. Q. A. sami verbalizovali, že sami zažili direktivnosť a autoritatívne znaky vo výchove zo strany otca. Ako bolo napr. ticho pri stole, krik. Vzhľadom k veku a vývojovej sugestibilite je miera ovplyvňovania zo strany matky, či starých rodičov otázna a ťažko oddiferencovateľná od vlastných skúseností, resp., či to deti uvádzali z počutia. Bolo by vhodnejšie stretávanie sa s otcom bez prítomnosti matky. Odporúča stretnutie po 2-3 hodiny každý druhý týždeň. Najlepšie bez prítomnosti matky a starých rodičov. V inom prostredí ako je domácnosť matky, starých rodičov, či otca, napr. ihriská, detské herne, zábavné parky. Prostredie, ktoré deťom poskytne rozptýlenie, zábavu. Minimálne 1 krát do mesiaca navrhol stretnutie detí s otcom za účasti psychoterapeuta. Mohlo by dôjsť k pravidelným kontaktom a predĺženiu styku s otcom.

14. Na pojednávaní dňa 29.01.2019 znalec zotrval na záveroch znal. posudku. Ovplyvňovanie mal. detí je prirodzené vzhľadom k veku mal. detí. Preberajú správanie rodiča, s ktorým žijú. Styk mal. detí s otcom odporúča bez prítomnosti matky, avšak až po určitom čase. Najvhodnejším spôsobom by bola realizácia styku za prítomnosti psychológa. Keďže vzťah mal. detí s otcom nie je dobrý, odborník by tam bol nápomocný. Myslí si, že psychologické poradenstvo rodičom by bolo vhodné, avšak na dobrovoľnej báze. Spoločnú terapiu neodporúča. Ponechať to na dobrovoľnosti rodičov. Ak by to bolo nútené, pravdepodobne by to nemalo žiaden efekt. Pokiaľ sa neprehĺbi vzťah otca s mal. deťmi, odporúča ponechať úpravu styku každý druhý týždeň v trvaní cca 2 hodín. Ak sa tento vzťah zlepší, je na mieste, aby bol styk rozšírený. Bolo by vhodné, aby sa rodičia pokúsili pred mal. deťmi viesť konštruktívny dialóg. Nie je možné jednoznačne určiť kauzálnu súvislosť, prečo deti odmietajú otca. Pravdepodobne sú to črty otca, jeho impulzivnosť, ku ktorej v minulosti došlo. Taktiež aj nepravidelnosť stretnutí a komplikovaný vzťah medzi rodičmi. Či je dôvodom obnažovanie sa otca je otázka pre sexuológa. Ak by boli rodičia dobrovoľne ochotní podstúpiť psychologické poradenstvo, bolo by to vhodným spôsobom vyriešenia konfliktnej situácie. Na začiatok je postačujúce, aby bol krátky intenzívny styk, aby došlo k zlepšeniu vzťahu. Nevedel uviesť, akú dlhú dobu realizovať takýto rozsah styku. Je potrebné spýtať sa detí. Vtedy, keď uvedú otcovi, že chcú s ním byť dlhšie a potom po vzájomnej dohode sa s matkou dohodnúť na rozšírení styku. Je potrebné s deťmi komunikovať.

15. Matka na pojednávaní dňa 29.01.2019 uviedla, že od 06.10. styk otca s deťmi prebieha pravidelne. Raz bol skrátenej, keďže A. bol chorý. Potreboval dostať antibiotiká. Stretávali sa na rôznych verejných miestach, v kine, v knižnici, na sánkovačke. Stretnutia prebiehali za prítomnosti jej otca a mal. detí. Len raz si A. vyžiadal prítomnosť starých rodičov, keďže im chcel ukázať ako korčuľuje. Styk prebieha každú páru sobotu. Stále pracuje na čiastočný úväzok. Pracovná doba je pohyblivá. Prevažne je to

v poobedňajších hodinách. B. navštevuje v utorok gymnastiku od 14.15 hod. do 16.15 hod., štvrtok poobede má tiež gymnastiku. V stredu a v piatok má zborový spev v poobedňajších hodinách. A. navštevuje utorok a štvrtok zborový spev v poobedňajších hodinách. V stredu poobede má výtvarný krúžok v rámci družiny. A. A. je doma. Nenavštevuje školské zariadenie, keďže doobeda nepracuje. Poobede ju dá na čas k starým rodičom. Otec veľakrát zrušil dohodnuté stretnutie. Oni iný program nemali. Uviedol, že je chorý alebo sa vôbec neozval. Z jej strany bolo zrušené stretnutie, ak deti brali antibiotiká. Mali vysoké teploty. Súhlasí s názorom znalca, že, ak by chodil otec pravidelne na stretnutia, mal by lepší vzťah s deťmi. Je ochotná podrobiť sa poradenstvu. Ak otec chce, aby sa začal jeho vzťah rozvíjať, mal by prejavovať väčší záujem. Navrhla, aby sa zúčastňoval aj lekárskeho vyšetrenia, ktoré absolvujú deti. Taktiež návštevu u psychológa. Veľakrát lekári povedali, že by otca radi videli. Dala mu aj kontakt na doktorku, aby si s ňou dohodol termín. Doktorka povedala, že tam nebol.

16. Otec na pojednávaní dňa 29.01.2019 uviedol, že styk bol s deťmi problematický počas leta, kedy mal služby v záchranej službe. V Banskej Bystrici pracuje od 01.12. Na záchranke dal výpoveď k 31.08. Od septembra je možné dodržiavať uložený rozsah styku. Stretnutia boli zrušené nielen z jeho strany, ale aj zo strany manželky z dôvodu ochorenia, ktoré uvádzala. Teraz je to už lepšie. Styk sa nekonal z dôvodu, že mal služby. Nebolo to pravidlo, že jej nedal vedieť. Niekedy sa stalo, že na to zabudol. Od októbra sa styk pravidelne realizuje. Styk prebieha tak, ako uviedla matka. Program necháva na ňu, keďže s deťmi už 3 roky nebol. Nevie ich zaujmy. Keď bol v Lučivnej, matka aj stará matka mu vyčítali, že sa s deťmi neučil. Nevie ako sa má s deťmi učiť. Vonku sa to nedá. Býva v prenajatom mestskom byte. Postele zatiaľ nemá. Je to jediné, čo chýba. Dá ich robiť až potom, keď to bude reálne, keďže deti asi v súčasnej dobe nebudú u neho tráviť čas. Pracuje v Stredoslovenskom ústave srdcovo-cievnych chorôb Banská Bystrica. Pracuje od 07.00 hod. do 15.00 hod. každý pracovný deň. Cez víkend má každú páru sobotu dohodnuté s primárom voľno. Želal by si, aby styk prebiehal bez prítomnosti starých rodičov. Vie, že deti si ich prajú, avšak ich vzťah nie je dobrý. V súčasnej dobe nemá veľmi výhrady k úprave styku. Do budúcnosti však chce predlžovať styk a byť s deťmi aj o samote. Určite na nich nebude kričať.

17. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní dňa 29.01.2019 uviedla, že prešetrili pomery na strane rodičov. Otec v súčasnej dobe nemá vytvorené podmienky na prespatie detí. Sám sa vyjadril, že nechce na silu deti brať. Je si vedomý aj ich vzťahu k nemu. Uviedol, že, keď budú sami chcieť, si ich zoberie, avšak apeluje na matku, aby styk prebiehal bez prítomnosti starých rodičov, keďže vznikajú konfliktné situácie. Matka uviedla, že navrhuje upraviť styk tak, ako bolo upravené neodkladným opatrením. Navrhuje vyhovieť návrhu. Je nevyhnutné, aby to bolo za prítomnosti matky. Neriešili by však psychologické poradenstvo detí, keďže rodičia sa sami vyjadril, že sa budú podrobovať poradenstvu dobrovoľne.

18. Na pojednávaní obaja rodičia zhodne vyhlásili, že sú ochotní dobrovoľne sa podrobiť psychologickému poradenstvu v súčinnosti s kolíznou opatrovníčkou.

19. Z lustrácie v registri priestupkov a trestov vyplýva, že otec nemá vedený žiaden záznam.

20. Zo správy KO o prešetrení pomerov zo dňa 25.01.2019 vyplýva, že zo šetrenia bolo zistené, že otec býva v prenajatom byte. Má pre mal. deti zabezpečené skrine, matrace, vankúše. Nemá k dispozícii posteľ. V súčasnej dobe nemá vytvorené bytové podmienky, aby deti u neho mohli stráviť noc. Pracuje v stredoslovenskom ústave srdcovocievnych chorôb Banská Bystrica na oddelení anesteziológie. Pracuje tam druhý mesiac v skúšobnej dobe. Na záchranej službe prestal pracovať z dôvodu zdravotných problémov. Jeho príjem sa znížil o 900 - 1.400 €. Aktuálne uviedol mesačný príjem vo výške 2.900 €. Stále spláca hypotéku za byt, v ktorom býva exmanželka s deťmi. V častom kontakte s deťmi nie je už 4 a štvrtroka, t. j. v období kedy odišiel pracovať do Ružomberka. Styk si predstavuje tak, že by bol umožnený prístup do bytu, v ktorom deti žijú, aby sa mohol podieľať na ich príprave do školy a hrách. Prítomnosť matky mu nevádi. S čím, ale výrazne nesúhlasí je prítomnosť starých rodičov. S deťmi by rád trávil čas aj bez prítomnosti matky, ale len za tej podmienky, ak by to chceli aj mal. deti. Nútiť ich k tomu nebude. V práci si vie vybaviť dve soboty v mesiaci voľno. Počas šetrenia u matky bolo zistené, že matka nesúhlasí so zmenou styku. Požaduje zachovať styk tak, ako uvedené v neodkladnom opatrení. Počas leta 2018 boli deti s otcom v kontakte minimálne. Všimla si, že zdravotný stav detí sa zlepšuje. Prestali mať problémy s dýchaním. Mal. B. prestalo bolievať brucho. Od novembra 2018 sú stretnutia s otcom realizované pravidelne a u detí sa opäť začali prejavovať zdravotné problémy, najmä po psychickej stránke.

21. Písomným podaním sa matka vyjadrila k úprave stretávania s otcom. Uviedla, že od januára 2018 prebehlo niekoľko stretnutí na verejnom mieste. Niektoré otec zrušil pre PN. 02.06.2018 stretnutie trvalo 3,5 hodiny. 16.06. taktiež 3 hodiny. 30.06 otec zrušil stretnutie pre pracovné povinnosti. 14.07. otec zrušil stretnutie po 10 minútach. Počas letných prázdnin bolo jedno stretnutie, ktoré trvalo 1,5 hodiny. Stretli sa v parku. Ostatné stretnutia počas letných prázdnin sa nekonali z dôvodov na strane otca. Kvôli PN B. zrušila matka dve stretnutia. Otec 10 stretnutí. Okrem dvoch stretnutí, ktoré prebiehali so starými rodičmi, boli deti po stretnutí s otcom nervózne až ťažko zvládnuteľné. V septembri prišiel otec na stretnutia do liečebných kúpeľov Lučivná. Stretnutie trvalo jeden deň od 10.00 do 17.00 hod. a druhý deň až do 20.30 hod.

22. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa článku 12 bod 1. Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, musia zabezpečiť dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo slobodne sa vyjadrovať o všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom detí musí venovať primeraná pozornosť zodpovedajúca ich veku a úrovni.

23. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že nastala zmena pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu rozhodnutia o úprave styku otca s mal. deťmi. Už v čase posledného rozhodovania otec nemal dostatočne prehĺbený vzťah s deťmi. Preto mu bolo poskytnuté prechodné obdobie v trvaní 6 mesiacov na prehĺbenie si vzťahu s deťmi. Po uplynutí 6 mesiacov bol styk upravený bez prítomnosti matky. Uvedené obdobie otec nevyužil na prehĺbenie vzťahu s deťmi. Práve naopak otec sa s deťmi ešte viac odcudzili. V súčasnej dobe deti otca odmietajú. Styk bez prítomnosti matky nie je v ich záujme. Otec síce proklamuje motiváciu vybudovať si k deťom bezpečnú citovú väzbu, ale jeho správanie tomu nenasvedčuje. Po nariadení neodkladného opatrenia sa styk viac krát nerealizoval z dôvodov na jeho strane. Súd nespochybňuje otcove pracovné povinnosti, ale v prvom rade by otec mal prejavovať väčšiu snahu o realizáciu styku s deťmi tak, aby deti vnímali jeho záujem o ne. Súdu nebolo tvrdené ani preukázané, že by matka bránila otcovi v styku s deťmi. Naopak, umožňuje mu styk aj nad rámec nariadeného neodkladného opatrenia. Otec má možnosť podieľať sa na výkone rodičovských práv a povinností aj iným spôsobom. Môže deti po dohode s matkou sprevádzať na lekárske vyšetrenia tak, ako mu to navrhla sama matka. Taktiež sa po dohode s matkou môže zúčastňovať ich voľnočasových aktivít, krúžkov, kultúrnych podujatí a pod. Medzi rodičmi je napätý nezdravý a konfliktný spôsob komunikácie. Devalvujú druhého rodiča a jeho rodičovské práva a povinnosti. Uvedené správanie sa prenáša na deti, ktoré len kopírujú správanie dospelých. Negatívne sa to prejavuje na ich správaní a neprosieva ich zdravému vývinu. Preto súd apeluje na rodičov, aby sa dobrovoľne podrobili v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a kurately odborného poradenstva. Keďže rodičia svoju ochotu deklarovali na pojednávaní, súd upustil od nariadenia výchovného opatrenia, ktoré by podľa názoru znalca aj tak nevedlo k náprave. Súd upustil aj od úpravy styku za účasti psychológa v snahe odbremeniť mal. deti od ďalších pre nich zaťažujúcich povinností. Znalec túto možnosť odporučil, avšak zároveň uviedol, že hlavnou príčinou narušeného vzťahu otec - deti je narušená komunikácia medzi rodičmi. Preto je podľa názoru súdu v súčasnej dobe postačujúce, ak sa odbornému poradenstvu podrobí iba rodičia. Deti nie sú príčinou konfliktných situácií. Sú len ich obeť. Znaleckým dokazovaním bolo zistené, že osobnosti oboch rodičov majú predpoklady na to, aby dokázali uprednostniť záujmy detí pred svojimi záujmami.

Otec si sám uvedomuje neisté správanie detí k nemu. Obaja rodičia však svojim správaním narúšajú vzťah otca s deťmi svojou vzájomnou komunikáciou, ktorá nie je konštruktívna. Zavinenie nemožno pričítať výlučne len jednému z nich. Od úpravy styku neodkladným opatrením nastala medzi rodičmi malá zmena k lepšiemu. Obaja súhlasili, aby bol ponechaný neodkladným nariadením upravený rozsah styku. Vedeli sa dohodnúť aj na rozšírení styku. Rodičia si musia uvedomiť, že život prináša rôzne životné situácie a je potrebné, aby sa naučili vzájomne kooperovať pri realizácii nielen styku, ale aj výkonu ostatných rodičovských práv a povinností. Mal. deti sú vo veku, keď potrebujú oboch rodičov. Deti ako aj otec majú právo na udržiavanie pravidelného rovnoprávneho a rovnocenného osobného kontaktu. Matka uvádzala určité nevhodné správanie sa otca k deťom (obnažovanie a pod.), avšak malo k nemu dôjsť ešte v čase konania o rozvod manželstva, resp. v čase, keď sa otec zdržiaval v spoločnej domácnosti. V súčasnej dobe súd považoval dokazovanie v tomto smere za neúčelné, keďže otec má upravený styk s deťmi len za prítomnosti matky a na verejne prístupnom mieste. Ak dôjde k prehĺbeniu vzájomného vzťahu medzi otcom a deťmi, súd pri rozhodovaní o zmene úpravy styku (bez prítomnosti matky) bude do budúcnosti povinný zamerať sa aj na tvrdenia matky v tomto smere. Súd považuje za potrebné uviesť, že na strane matky by malo byť významnejšou mierou smerované vedenie mal. detí k udržiavaniu pozitívneho vzťahu a kontaktu s otcom. Na druhej strane otec musí vyvinúť väčšiu aktivitu a stretávať sa deťmi pravidelne. Komunikovať s deťmi, pýtať sa ich na názory, záujmy. Súd apeluje na oboch rodičov, aby uzavreli kapitolu svojho nevydareného manželstva a neúspešného vzťahu a uvedomili si svoju rolu rodiča, ktorým zostávajú aj naďalej. Je len ťažko predstaviteľné, že rodičia sa do budúcnosti vyhnúť vzájomnej komunikácii ohľadne výkonu rodičovských práv a povinností. Len za predpokladu kvalitnej a konštruktívnej rodičovskej spolupráce dokážu rodičia zvládať svoje rodičovské úlohy. Za takto zisteného skutkového stavu súd považuje upravený rozsah styku za dostatočný na prehĺbenie vzťahu otca s deťmi. V neposlednom rade súd prihliadal na názor vyslovený mal. deťmi, B. a A., zohľadňujúc ich vek a čiastočnú modifikáciu ich postojov správaním matky (aj keď neúmyselnú) ako prioritného rodiča. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že vzťah otca a starých rodičov zo strany matky nepriaznivo vplyva na realizáciu styku. Preto súd upravil styk bez ich prítomnosti. Aj napriek všetkým uvedeným skutočnostiam súd nepristúpil ku komplexnej úprave styku v snahe pomôcť rodičom k dohode, konštruktívnemu dialógu. Súd už len okrajovo uvádza, že matkou predložené video záznamy nie sú podľa názoru súdu relevantným dôkazom, nakoľko súd nemá vedomosť o tom, čo týmito nahrávkami predchádzalo. Súd nepristúpil k ohraničeniu takto upraveného styku, nakoľko naposledy to nespĺnilo svoj účel. Rozhodnutie o úprave styku nie je nemenné. Rodičia si po vzájomnej dohode môžu dohodnúť širší rozsah styku, prípadne podať nový návrh na zmenu úpravy.

24. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

25. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko žiaden z účastníkov si nárok na náhradu trov konania neuplatnil a ich náhradu v tomto konaní nemožno ani požadovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na súdny výkon rozhodnutia.